

Джерело: [1].

Підсумовуючи, слід зазначити, що в умовах пандемії COVID-19, процеси цифрової трансформації будуть лише пришвидшуватися, змінюючи усталені способи життя людей і правила ведення бізнесової діяльності по всьому світі і адаптуючи їх під нову реальність. Використання цифрових інструментів при розробленні та реалізації маркетингової стратегії дозволить бізнес-організаціям різних видів діяльності забезпечувати свою конкурентоспроможність, зокрема за рахунок задоволення таких відчутних та нематеріальних потреб своїх клієнтів, як безпечне спілкування та вибір продукту. Цифрова трансформація є неминучим процесом і основна увага для менеджменту бізнес-організацій має бути зосереджена на питанні, як знайти своє місце у новій глобальній цифровій економіці.

Список використаних джерел

1. Обсяг ринку онлайн-реклами. ELNews. URL: <https://elnews.com.ua/uk/obsyag-rynku-onlajn-reklamy-u-2019-roczni-sklav-126-mlrd-grn/> (дата звернення: 15.10.2021)
2. Глосарій сфери Інтернет-реклами. Інтернет Асоціація України. URL: <https://inau.ua/proekty/glosariy-sfery-internet-reklamy> (дата звернення: 15.10.2021)

Шевчун Марина,
к.е.н., доцент кафедри менеджменту
Київський національний торговельно-економічний університет
ussr2011@ukr.net

СТРАТЕГІЧНИЙ РОЗВИТОК ПІДПРИЄМСТВ ТОРГІВЛІ В УМОВАХ НЕСТАБІЛЬНОСТІ РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ

Ключові слова: стратегія, стратегічне планування, стратегія розвитку, нестабільність.

Анотація: розглянуто поняття стратегії та стратегічного планування, розкрито його значення та роль у діяльності підприємств. Розглянуто сутність технологій стратегічного планування на підприємстві як неодмінної складової успішної реалізації стратегічного плану. Запропоновано сучасний дієвий інструмент стратегічної діяльності підприємств за економічної нестабільності.

STRATEGIC DEVELOPMENT OF TRADE ENTERPRISES IN CONDITIONS OF INSTABILITY OF ECONOMIC DEVELOPMENT

Keywords: strategy, strategic planning, development strategy, instability.

Abstract: the concepts of strategy and strategic planning are considered, its significance and role in the activity of enterprises are revealed. The essence of strategic planning technologies at the enterprise as an indispensable component of successful realization of the strategic plan is considered. The modern effective tool of strategic activity of the enterprises at economic instability is offered.

Стратегічне планування та управління для багатьох торговельних підприємств є новим, незвичним, але таким, що набирає силу явищем. Необхідність в ньому проявляється як в процесі переходу від планової економіки до ринкової, так і в складних, нестабільних умовах розвитку світової економіки. Кожне підприємство, що діє в умовах ринкової економіки, є унікальним за своїми характеристиками. В умовах сучасного нестабільного ринку дуже важливо адаптувати структуру і діяльність підприємства до впливу зовнішнього середовища. Максимальна адаптація до зовнішнього середовища забезпечується в рамках стратегічного планування та управління як організаційної системи підготовки та прийняття стратегічних рішень з основних напрямів функціонування та розвитку підприємства.

Закордонна практика показує, що торговельне підприємство повинно мати чітке бачення майбутнього, що визначає основний стратегічний напрям його розвитку або стратегію. Сьогодні під стратегією розуміють детальний, комплексний план можливої поведінки господарської одиниці за умов недостатнього рівня поінформованості про розвиток зовнішнього та внутрішнього середовищ у майбутньому, що передбачає здійснення формулювання місії, загальної мети, цілей і завдань довгострокового характеру, а також створення чіткого механізму ухвалення управлінських рішень з метою ефективного використання стратегічних можливостей, сильних сторін підприємства, ліквідацію слабких сторін та уникнення потенційних загроз задля оптимальної адаптації до мінливих соціально-економічних систем і досягнення максимально можливої прибутковості.

Стратегія виступає важливим складовим елементом успішної діяльності будь-якого конкурентоспроможного підприємства, адже саме вдало розроблена стратегія визначає

орієнтир напряму його розвитку. Відтак, вибір стратегії передбачає, що серед усіх можливих шляхів розвитку і способів дії, які відкриваються перед підприємством торгівлі, керівництво обирає конкретний, якомога доцільніший та ефективніший напрямок. Проте в умовах динамізму зовнішнього середовища виникає необхідність формування адаптивного механізму підприємства до змінних умов зовнішнього середовища, а саме сфери безпосереднього впливу – галузі та сил галузевої конкуренції, що дозволяє реалізувати концепція стратегічного планування.

Виходячи з принципів функціонування господарюючих суб'єктів і характерних рис розвитку економіки в сучасних умовах, стратегія підприємства повинна бути високоефективною, тобто приносити максимальний прибуток у результаті досягнення запланованих цілей. Очевидно, що для досягнення високої ефективності розробленої стратегії необхідно враховувати умови, в яких вона буде здійснюватися, і, виходячи з цих умов, визначати всі подальші дії. В умовах невизначеності зовнішнього середовища для розроблення стратегії розвитку підприємства пропонується використовувати тривимірну матрицю, координатами якої служать такі показники [3]:

- стратегічне середовище, яке визначається умовами функціонування підприємства, які створюються зовнішнім середовищем;
- стратегічні переваги, які характеризуються мінімальними витратами і високою споживчою цінністю товару чи послуг, які дають змогу досягати успіху на ринку;
- стратегічні компетенції, що є сукупністю наявних матеріальних і нематеріальних ресурсів, можливостей і здібностей (компетенцій) для розроблення і реалізації стратегії підприємства.

Для досягнення високої ефективності розробленої стратегії необхідно враховувати умови, в яких вона буде здійснюватися, і, виходячи з цих умов, визначати всі подальші дії.

Формування вдалої стратегії залежить від постійного аналізу таких елементів підприємства як фінансовий стан організації, який визначає, яку стратегію вибере керівництво в майбутньому; виробництво - має велике значення для своєчасної адаптації внутрішньої структури організації до змін зовнішнього оточення і її виживання в конкурентному середовищі; персонал; організаційна культура та імідж організації. Умовами успіху реалізації стратегії вважаються: забезпечення відповідності стратегії середовища; впевненість персоналу й менеджерів у своїх здібностях; готовність фірми до змін. Проблемами, пов'язаними з

реалізацією стратегії, є: її невідповідність структурі фірми; високий ризик; відсутність навичок; слабкість інформаційних систем; недосконалість методів діяльності.

Стратегічні рішення потребують певних знань. Для вибору ефективної стратегії розвитку організації або для формування власного підходящого стратегічного плану для конкретного підприємства, необхідно, щоб менеджер, який буде приймати стратегічне рішення, розумів принципи побудови стратегії, вмів аналізувати фактори внутрішнього та зовнішнього середовища організації та вплив, який вони справляють, був здібний до стратегічного мислення.

Список використаних джерел

1. Мазаракі А. А. та ін. Внутрішня торгівля України: монографія. Київ: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2016. 864 с.
2. Захаров О.М., Зокін А.А. Конкурентоспроможність підприємства: сутність, методи оцінки та механізми збільшення - URL: http://www.logistics.ru/9/2/i20_64.htm
3. Саєнко М.Г. Стратегія підприємства : [навч. посіб.] / М.Г. Саєнко. – Тернопіль : ТАЙП, 2010. – 223 с.
4. Довгань Л.Є. Стратегічна стійкість у системі стратегічного управління підприємством/ Довгань Л.Є., Мохонько Г. А. // Актуальні проблеми економіки. – 2010. - №11. - С.118

Шершньова Зоя

к.е.н., професор кафедри менеджменту
ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима Гетьмана»
shershnova.zoia@gmail.com

СТРАТЕГІЧНИЙ ПІДХІД ДО РОЗВИТКУ БІЗНЕС КЛАСТЕРІВ

Ключові слова: стратегія, ланцюги та мережі стратегій, кластери

Анотація: розглянуто роль стратегій у формування бізнес - кластерів, доведена необхідність балансування стратегій організацій, які входять до кластерів

Shershnova Zoia

PhD, Professor, Management Department
State Higher Education Institution
Kyiv National Economic University named after Vadym Hetman
shershnova.zoia@gmail.com

STRATEGIC APPROACH IN BUSINESS CLUSTER DEVELOPMENT